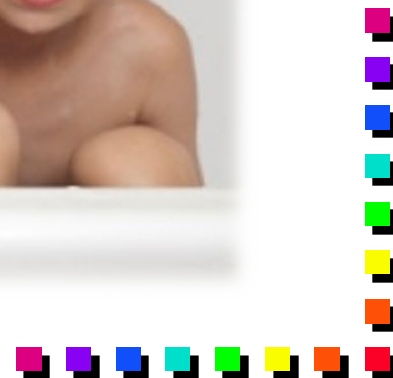

NEDOSLEDEN STARŠ, NEGOTOV OTROK - VZGOJA DANES

red. prof., dr. Zdenka Zalokar Divjak,
univ. dipl. psih., specialist logoterapevt

red. prof., dr. Zdenka Zalokar Divjak,
univ. dipl. psiholog, specialist logoterapevt

Naslov: Na Dorcu 17, 8280 Brestanica

Telefon: 041 746 339

E-naslov: zdenka_zalokar@siol.net

Spletne strani: www.gora-sp.si, www.dln-krsko.si

Starši nismo prijatelji svojih otrok

- biti prijatelj svojih otrok je eden izmed sodobnih mitov o vzgoji
- prijateljstvo in starševstvo sta že po definiciji nezdružljiva
- biti prijatelj z otrokom avtomatično odnosu odvzame
 - ◆ avtoriteto,
 - ◆ vodenje,
 - ◆ svetovanje,
 - ◆ kaznovanje;

Starši nismo prijatelji svojih otrok (nad.)

- **Prijateljstvo pomeni spoštovanje osebnosti drug drugega**
 - ◆ in odločitev, ki jih sprejmemo eni in drugi, ne pomeni vmešavanje v odločitve drugega,
 - ◆ morda le izražanje nestrinjanja z odločitvami drugega.
- **Prijatelja obravnavamo kot enakovrednega partnerja, ki je samostojen v sprejemanju odločitev** (npr.: otrok grdo govori, vi pa izrazite samo nestrinjanje z njegovim vedenjem, ter spoštujete njegovo odločitev)

Starši nismo prijatelji svojih otrok (nad.)

- **Starševstvo pa na drugi strani predstavlja**
 - ◆ postavljanje meja in
 - ◆ doslednost pri vzgojnih odločitvah**kar je najboljša preventiva proti kazni.**

- **Starševstvo pomeni tudi spoštovanje in upoštevanje avtoritete**
 - ◆ „spoštuj svoje starše“,
 - ◆ „spoštuj starejše“,
 - ◆ „spoštuj učitelje“

Starši nismo prijatelji svojih otrok (nad.)

- Spoštovanje avtoritete se začne v družini, kjer otrok od staršev ponotranji zahteve po upoštevanju socialnih pravil.

To upoštevanje pa zmore le otrok,

- ◆ ki ima doma dobro postavljene meje,
- ◆ ki ne dobi vsega, kar si zaželi,
- ◆ ki je že bil kaznovan za neprimerno vedenje.

Odnos do avtoritete

- Prvo obdobje obeleži „trma“, ko se okoli tretjega leta otrokove starosti otrok bori za svoj „lastni jaz“ („ne“, „bom sam“)
- Otrok usmeri vse svoje sile v kršenje pravil in oblikovanje realnosti po svojih željah („hočem“)
- Starši morajo ravnati tako, da mu z
 - ◆ ignoranco,
 - ◆ ukrepi,
 - ◆ odvzemi ugodnostipokažejo, kdo je „glavni“
- Kadar jim to uspe, otrok ponotranji socialna pravila, jih upošteva in trmo preraste.

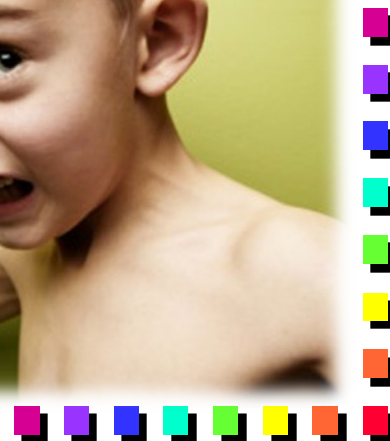
Odnos do avtoritete (nad.)

- Drugo obdobje pa je v adolescenci, ko se mladostnik upira proti avtoriteti staršem in učiteljem.
- V bistvu pa na podoben način ponovi besede „ne“, „bom sam“, „jaz zmorem“, zato je zelo pomembno, če bodo starši obvladali že prvo trmasto obdobje.
Otrok prej ali slej naleti v šoli na jasna pravila, na realnost, ki je drugačna kot doma.

Odnos do avtoritete (nad.)

- Če je otrok „glavni“ v družini, se ne bo vdal brez boja, ampak bo nadaljeval v šoli:
 - ◆ je glasen, klepetav,
 - ◆ se ne odziva na opozorila ali pa le za čas, ko ga učitelj gleda,
 - ◆ ima pripombe na vse, kar učitelj naredi.
- V primeru, da učitelj obvlada takšnega otroka, pa se zna zgoditi, da otrok svojo nadmoč uveljavlja pri odnosih z vrstniki.

Napaka stroke

- **Sodobni starši so zbegani v svoji starševski vlogi, tudi zaradi pritiskov stroke,**

ki prikazuje otroka kot bitje, ki nikoli ne sme biti frustrirano,

posledično pa to pomeni, da je potrebno ugoditi vsem otrokovim potrebam in željam.

- **Ščitenje otroka v smeri odvzema spoštljivosti in zahtev, pa vodi do nespoštljivih in apatičnih otrok.**

Napaka stroke (nad.)

- **V resnici pa otrok potrebuje meje, ki mu pomenijo največjo varnost in orientacijo za življenje, saj mu bo le tako jasno, kaj je prav in kaj ni.**
- **Otroci se morajo upirati, starši pa moramo trdno stati za svojimi vrednostnimi načeli in zahtevami, da ne bodo vlekli svojih neopravljenih nalog v odraslost.**
- **S svojimi otroki postanemo prijatelji, ko odrastejo v odgovorne osebe.**

**Smiselno je,
da sta mati in oče
v prvih letih otrokovega
življenja tista,**

**ki v največji meri zadovoljujeta
otrokove potrebe**

**kasneje pa mora to vlogo
prevzeti otrok sam**

Vzgoja je trdo delo

**Kar se obnese
pri enem otroku**

**je za drugega
popolnoma neuporabno!**

Kadar starša še naprej prevzemata naloge,

ki jih je sposoben
opravljati otrok sam,

ga naredita
odvisnega od pomoči
in nesamostojnega
za življenje

Otrok pričakuje od odraslih,

- **da mu določimo**
 - ◆ meje
 - ◆ obveznosti in
 - ◆ naloge

Otroke je potrebno naučiti

potrpežljivosti

da bodo v življenju lažje obvladovali težke situacije

jim pokloniti
prosti čas

da bodo čutili, da je nekemu mar zanje in bodo pozneje sposobni skrbeti za druge

ljubezni

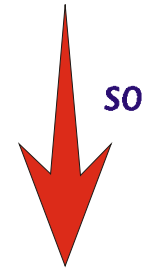
da jo bodo sposobni dajati naprej

spoštovanja

da bodo spoštovali sebe in druge

Neuspehi,
porazi

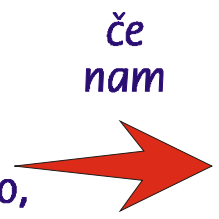

sestavni in
nujni del
odraščanja

Pri
reševanju
problemov
(porazov)

da ne
odnehamo,

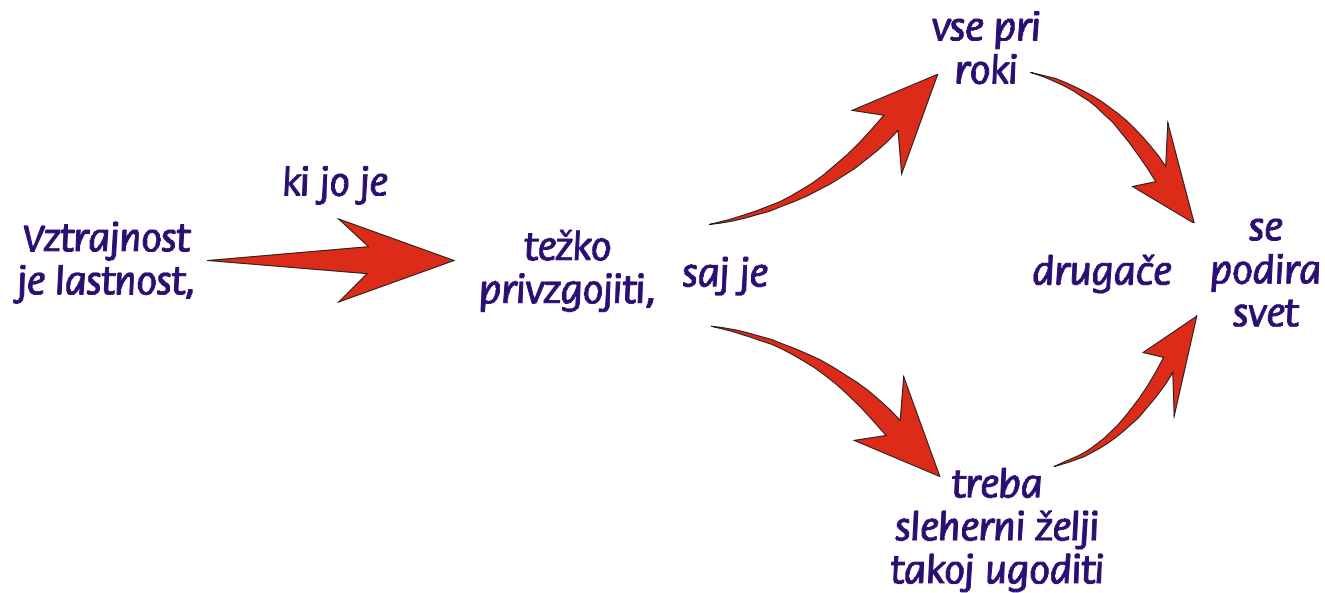

nek cilj
res
nekaj
pomeni,

se
življenjsko
utrdimo

Premagovanje
naporov
pomeni

premagovanje
samega
sebe

krepitev
volje

vztrajnosti

Vsi starši in vzgojitelji bi bili radi v dobrih odnosih z otroki

kar pomeni, da se otrok lahko na
njih zanese

in tudi čuti,

da mu s svojimi pravili in
omejitvami pomagamo k
njihovemu odraščanju

**Veliko staršev
in vzgojiteljev
ne more ali noče sprejeti
svoje vloge odraslega,**

**ampak se z otroki pogajajo
in ravnajo z njimi kot s sebi
enakimi.**

Vedno več je kljubovalnih otrok

- ker so si starši in šola zelo prizadevali,

da bi jim razlagali stvari,

namesto da bi jih zahtevali.

Kadar delamo namesto otroka

- ga prikrajšamo za možnosti učenja,
- do njega se obnašamo zaščitniško

- in mu tako onemogočamo njegovo postopno rast v samostojnost

Otrok mora doživljati tudi neuspehe in poraze, da bo znal:

- **ponovno zbrati svoje moči,**
- **se boriti,**
- **biti potrpežljiv in**
- **uvideven tudi do drugačnih ljudi okoli sebe**

Kadar so starši in vzgojitelji v sebi negotovi,

- začno spraševati otroka
 - ◆ kaj si želi,
 - ◆ kaj bi rad počel

namesto, da bi mu
posredovali okvir možnosti,
ki je za otroka določene
starosti sprejemljiv

V imenu ljubezni delamo veliko napak, vendar:

- **ljubezen** pomeni sprejeti vsakega otroka takšnega, kot je
- **vzgoja** pa potrebuje naša prizadevanja in reakcijo na otrokovo odgovorno vedenje

- **Kako razbiti mit “ukvarjanje z otrokom”?**
- **Ali je res prav, da za otroke naredimo vse?**
- **Zakaj mame v prvi vrsti razvajajo otroke?**

Otrok mora imeti občutek:

- da mu z našim ravnanjem zagotavljamo varnost

- hkrati pa ustvarjamo možnost, da bo lahko čim bolj aktiven

Otrok, ki ne pozna:

- truda
- odrekanja
- porazov

ne more razvijati svoje
zdrave samopodobe

3. MARIBORSKI MARATON POZITIVNE PSIHOLOGIJE

Hvala za podporo:

LIDL SLOVENIJA

Ker nihče ne more živeti namesto vas!

3. MARIBORSKI MARATON POZITIVNE PSIHOLOGIJE

Z ljubeznijo pripravljava za vas:

Akademija za kreativni razvoj in učinkovito sodelovanje

Ker nihče ne more živeti namesto vas!